

Den Haag

INGEKOMEN 07 JAN. 2020
20-002/8+12
VERZONDEN 30 DEC 2019

040

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Stichting Bewonersorganisatie Archipel & Willemspark
De heer Robert van Moorsel
Celebesstraat 4
2585 TJ Den Haag

Ons kenmerk
RAAD/2019.154
Contactpersoon
G.J. Bunck
Dienst
Dienst Stedelijke Ontwikkeling
Afdeling
Strategie / PSO
Telefoonnummer
070-3532089
E-mailadres
gert-jan.bunck@denhaag.nl

Datum

24 december 2019

Onderwerp

verzoek LER ook in onze wijk

Geachte heer Van Moorsel,

U heeft op 19 november 2019 een brief aan de gemeenteraad gericht. De gemeenteraad heeft het college verzocht om de brief te beantwoorden. Wij beantwoorden uw brief als volgt.

In uw brief wijst u op de te verwachten groei van de stad, en op uw zorgen over de ontwikkeling van de leefbaarheid daarbij. U wijst daarbij op "de tool" LER als ontwikkeld door het wijkberaad Bezuidenhout, dat lijkt u een geschikt instrument om inzicht te bieden in de ontwikkeling van die leefbaarheid. U verzoekt de raad om de LER ook te ontwikkelen voor uw wijk.

In 2017 presenteerde het wijkberaad Bezuidenhout een leefbaarheidseffect rapportage, die al snel LER ging heten. Het wijkberaad heeft daarmee zowel bij collega-bewonersorganisaties als bij diverse politieke partijen belangstelling gewekt. Dat was onder meer aanleiding om in de programmabegroting 2019 op te nemen: "In de investeringsgebieden willen we, vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet, experimenteren met de leefbaarheidseffectrapportage". Onder investeringsgebieden verstaan we in dit verband het Central Innovation District (CID) en Den Haag Zuidwest.

Het college heeft het adviesbureau Antea Group gevraagd bij de doorontwikkeling van de LER te ondersteunen. Daartoe heeft Antea Group een onderzoek gedaan en twee werkateliers georganiseerd (één in Bezuidenhout en één in Zuidwest), waaraan een tweetal bewonersorganisaties, het bedrijf dat de LER in opdracht van het wijkberaad Bezuidenhout heeft ontwikkeld (StrateGis) en diverse ambtelijke diensten (waaronder de stadsdeelorganisatie), hebben deelgenomen.

In zijn rapport adviseert Antea Group onder meer te starten met een proeftuin met de LER als participatietool in CID en Zuidwest, waarbij het beheer van de LER tijdens de proeftuin wordt belegd bij StrateGis; verder, om de LER na de proeftuin ook beschikbaar te maken voor overige wijken, en tegen die tijd ook te beslissen over de wijze van beheer en de inzet van de LER.

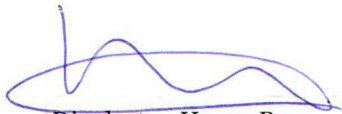
Het college heeft deze aanbevelingen overgenomen. In de proeftuin willen we experimenteren met twee vormen van een LER:

- op het niveau van een gebiedsagenda, met de concrete uitwerking van de voornemens inzake wonen en werken in de ICT Security-Campus (Laan van NOI);
- op het niveau van een gebiedsvisie, met een globale inschatting van leefbaarheidseffecten bij verdichting in aantallen woningen en werkplekken (Zuidwest).

Wij willen in lijn met het bovenstaande eerst de uitkomst van de proeftuin LER afwachten, en pas daarna bezien hoe de gemeente verder wil met de LER. Dat neemt niet weg dat iedereen die daaraan behoefte heeft een LER kan (laten) opstellen. Daar is geen tussenkomst van de gemeente bij nodig. Het instrument LER is immers door het wijkberaad Bezuidenhout ontwikkeld en beschikbaar gesteld. De data benodigd om de LER te concretiseren zijn open data.

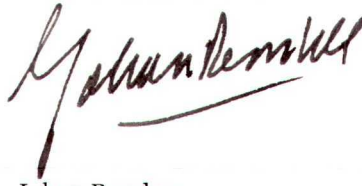
Zodra er meer bekend is over de uitkomsten van de proeftuin zal het college zich beraden over een vervolg met de LER, en het dan in te nemen standpunt met u delen.

Het college van burgemeester en wethouders,
de wnd. secretaris,

Dineke ten Hoorn Boer

de wnd. burgemeester,

Johan Remkes